

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

363

Na osnovu člana 24. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera ("Službeni glasnik BiH", broj 100/13), odredbi čl. 44. stav (1) tačka i) i 145. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 79/14, 81/15 i 97/15) i odredbi čl. 39. stav (1) tačka i) i 135. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 58/14, 88/15 i 96/15), Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 26. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 17. marta 2016. godine, i na 16. sjednici Doma naroda održanoj 22. marta 2016. godine, utvrdila je

ZAKON BOSNE I HERCEGOVINE O IZVRŠENJU KRIVIČNIH SANKCIJA, PRITVORA I DRUGIH MJERA SLUŽBENI PREČIŠĆENI TEKST

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet i primjena ovog zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuje se izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera koje izrekne Sud Bosne i Hercegovine, kao i organizacija i rad odgovarajućih institucija propisanih ovim zakonom.
- (2) Prema odredbama ovog zakona izvršavat će se i pravosnažne odluke inozemnih sudova za djela predviđena zakonom Bosne i Hercegovine, ako posebnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom, čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina, nije drugačije određeno.
- (3) Prema odredbama ovog zakona izvršavaju se i krivične sankcije, pritvor i druge mjere izrečene od strane Suda Bosne i Hercegovine stranim državljanima i licima bez

državljanstva, osim ako posebnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom, čiji je Bosna i Hercegovina potpisnik, nije drugačije određeno.

- (4) Prema odredbama ovog zakona a na zahtjev osuđenog lica izvršit će se i sankcije izrečene u entitetskim sudovima za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine.
- (5) Pritvor izrečen od strane Suda Bosne i Hercegovine izvršavat će se prema odredbama ovog zakona čak i kada se izvršava u entitetskom zavodu.
- (6) Sankcije izrečene od strane Suda Bosne i Hercegovine izvršavat će se prema odredbama ovog zakona čak i kada se služe u entitetskom zavodu.
- (7) Prema odredbama ovog zakona utvrđuje se organizacija i rad kaznenopopravnog zavoda BiH.

Član 2.

(Definicije pojmova)

Osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno, pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) "Pritvorenik" je lice koje pravosnažnom odlukom nije proglašeno krivično odgovornim za određeno krivično djelo, a koje se nalazi u pritvoru u zavodu u skladu s odredbama ovog zakona nakon odluke Suda kojom se nalaže pritvor prije, u toku ili nakon glavnog pretresa;
- b) "Osuđeni" je lice za koje je pravosnažnom odlukom utvrđeno da je krivično odgovorno za određeno krivično djelo;
- c) "Zatvorenik" je lice koje je pravosnažnom odlukom proglašeno krivično odgovornim za određeno krivično djelo i koje u zavodu služi zatvorsku kaznu iz pravosnažne odluke, u skladu s odredbama ovog zakona;
- d) "Ovlašteni zavodski službenik" je lice zaposleno u zavodu, koje je ovlašteno da vrši poslove i ovlaštenja u skladu s ovim zakonom (kao što su upotreba sredstava prisile, pretres prostorija itd.), a koje pored toga vrši i ostale poslove u skladu s pravilnicima;

- e) "Oštećena strana" je lice čija su lična ili imovinska prava ugrožena ili povrijeđena počinjenim krivičnim djelom;
- f) "Pravno lice" su sva lica koja su kao takva definirana u Zakonu o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, uključujući korporacije, preduzeća, udruženja, firme i partnerstva i druga privredna društva;
- g) "Tužilac" je svaki tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine;
- h) "Sud" je Sud Bosne i Hercegovine;
- i) "Zakon o krivičnom postupku" je Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine;
- j) "Krivični zakon" je Krivični zakon Bosne i Hercegovine;
- k) "Ministarstvo pravde" je Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine.

Član 3.

(Ostvarivanje prava)

- (1) Lica prema kojima se izvršavaju krivične sankcije, pritvor i druge mjere zadržavaju sva prava, a lišavaju se prava ili se ograničavaju u pravima samo u granicama neophodnim za ostvarivanje cilja zbog kojeg su izrečene, a u skladu sa zakonom i međunarodnim ugovorom.
- (2) Neće biti nametnuto nijedno ograničenje koje nije predviđeno zakonom, nije neophodno za ostvarenje cilja za koji je namijenjeno, nije efikasno u ostvarivanju tog cilja i nije proporcionalno.
- (3) Ministarstvo pravde dužno je osigurati pristup i povjerljivu komunikaciju pritvorenika i zatvorenika s domaćim i međunarodnim organizacijama i drugim institucijama nadležnim za praćenje i ostvarivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa zakonom i odgovarajućim međunarodnim dokumentima. Zavod će omogućiti da se ova komunikacija ostvaruje bez neosnovanog ometanja.

Član 4.

(Početak izvršenja)

- (1) Izvršenju krivične sankcije, pritvora i drugih mjera pristupa se kad postane pravosnažna odluka kojom su one izrečene, te ako za to nema zakonskih smetnji.
- (2) Sa izvršenjem krivične sankcije ili druge mjere može se otpočeti i prije nego što je postala pravosnažna odluka kojom je sankcija ili mjera izrečena samo ako je to zakonom posebno predviđeno.

Član 5.

(Radnje za provođenje izvršenja)

- (1) Kada su ispunjeni uslovi da se pristupi izvršenju krivične sankcije, pritvora ili druge mjere, Krivično odjeljenje Suda obavezno je preduzeti potrebne radnje da se izvršenje sankcije provede bez odgađanja u skladu s ovim zakonom.
- (2) Izvršenje može biti odgođeno samo u slučajevima i pod uslovima predviđenim zakonom.

Član 6.

(Troškovi izvršenja i plaćanje takse)

- (1) Lice prema kojem se primjenjuje krivična sankcija, mjera pritvora ili druga mjera ne plaća troškove izvršenja, osim troškova novčane kazne, kao i drugih troškova, u skladu sa zakonom.
- (2) Za podneske, službene radnje, rješenja i druge akte u vezi sa izvršenjem sankcija ne plaća se taksa.

Član 7.

(Stručni savjet)

Radi praćenja, proučavanja i unapređenja sistema izvršenja sankcija, ministar pravde osnovat će stručni savjet iz reda predstavnika naučnih ustanova, sudova, organa uprave, stručnih

udruženja, građanskog društva i drugih institucija koje se bave pitanjima kriminaliteta i odgoja osuđenih lica.

Član 8.

(Poslovi izvršenja kao poslovi od posebnog interesa za Bosnu i Hercegovinu)

Poslovi izvršenja krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera propisani ovim zakonom su poslovi od posebnog interesa za Bosnu i Hercegovinu.

II - ORGANI ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA, PRITVORA I DRUGIH MJERA

1. Vodeći organi i saradnja

Član 9.

(Ministarstvo pravde i Zavod)

U Bosni i Hercegovini, institucije odgovorne za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Suda su Ministarstvo pravde i Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 10.

(Saradnja organa)

Organi vlasti, ustanove i druga pravna lica u čiji djelokrug spada primjena zdravstvenih, socijalnih, odgojnih ili drugih mjera od značaja za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera, obavezni su saradivati s Ministarstvom pravde. Obaveza saradnje odnosi se i na pomoć koja se pruža licima na uslovnom otpustu.

Član 11.

(Međusobna saradnja, informiranje, dogovaranje, prikupljanje relevantnih podataka i drugi oblici saradnje)

- (1) S ciljem međusobne saradnje, informiranja, dogovaranja, prikupljanja relevantnih podataka, kao i ostvarivanja drugih oblika međusobne saradnje, zavod ili druge institucije u kojim se izvršava mjera pritvora ili izdržava krivična sankcija, po rješenju ili presudi Suda ili drugog tijela u skladu sa zakonom ili međunarodnim ugovorom, dužni su dostavljati mjesečne i periodične izvještaje, odnosno informacije Ministarstvu pravde, posebno o broju pritvorenika i zatvorenika, o ostvarivanju zagarantiranih prava, korištenju pogodnosti, disciplinskih procedurama, kao i o drugim podacima koje zavod ocijeni korisnim i relevantnim za primjenu zakona, odnosno za sistem izvršenja krivičnih sankcija.
- (2) U obavljanju poslova praćenja stanja u provođenju zakona i drugih propisa, preduzimanja mjera za koje su ovlašteni ili davanja preporuka ili preduzimanja posebnih mjera ili promjene stanja u oblasti iz stava (1) ovog člana i kada o takvim činjenicama treba obavijestiti Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) ili Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština), Ministarstvo pravde može tražiti dostavljanje i svih drugih podataka koje smatra relevantnim u datim okolnostima.

Član 12.

(Pružanje međusobne pomoći i saradnje s ciljem sigurnosti sistema izvršenja krivičnih sankcija i javnog poretka)

- (1) S ciljem održavanja sigurnosti i dobrog funkcioniranja Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine, kako bi se primjena tretmana, preodgoja ili drugih mjera iz oblasti sistema izvršenja krivičnih sankcija mogla odvijati uspješno bez uznemiravanja i ometanja, održavanja ravnoteže između programa sigurnosti i socijalne reintegracije, efikasnog odgovora na sprečavanje činjenja krivičnih djela, nastanka većih incidenata, bjekstva pritvorenika ili zatvorenika,

- njihovog provođenja ili osiguranja van kruga zavoda kao i procjenjivanja sigurnosnih rizika u korištenju vanzavodskih pogodnosti, zavodi, policijski organi, sudska policija ili drugi zakonom određeni organi ili agencije iz oblasti sigurnosti dužni su međusobno saradivati i uzajamno pružati potrebnu pomoć u skladu sa zakonskim ovlaštenjem.
- (2) Zavodi moraju izraditi planove sigurnosti za postupanje u vanrednim i drugim opravdanim okolnostima i u tom pravcu razmijeniti podatke s policijskim organima ili agencijama imajući u vidu propise kojima se regulira zaštita tajnosti takvih podataka.

2. Organizacija Zavoda

Član 13.

(Obaveza odvojenog smještaja)

- (1) Odvojeno će biti smještene sljedeće grupe lica:
1. Pritvorenici od zatvorenika,
 2. Muškarci od žena,
 3. Maloljetna od punoljetnih lica.
- (2) Ovakav smještaj može biti osiguran ili u posebnom zavodu ili u posebnom odjeljenju Zavoda.

Član 14.

(Posebna odjeljenja)

U Zavodu mogu postojati posebna odjeljenja zatvorenog, poluotvorenog i otvorenog tipa.

Član 15.

(Zavodska bolnica)

U Zavodu može postojati bolnica za potrebe pritvorenika i zatvorenika.

3. Rukovođenje zavodima i službenici Zavoda

Član 16.

(Imenovanje i odgovornosti upravnika)

- (1) Odgovarajuće odredbe Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, odnosno Zakona o radnim odnosima u institucijama Bosne i Hercegovine primjenjuju se na službenike Zavoda, osim ako nije drugačije propisano ovim zakonom.
- (2) Zavodom rukovodi upravnik, koji odgovara ministru pravde.
- (3) Na osnovu prijedloga i procedure koju provodi Agencija za državnu službu, ministar pravde postavlja i razrješava upravnika Zavoda.
- (4) Upravnik Zavoda je rukovodeći državni službenik sa statusom sekretara na posebnom zadatku. Imenuje se na pet godina i nakon isteka tog mandata može biti ponovo postavljen u skladu sa stavom (3) ovog člana.
- (5) Za upravnika Zavoda može se postaviti lice koje ima visoku školsku spremu i najmanje pet godina radnog iskustva u oblasti izvršenja pritvora, izvršenja krivičnih i prekršajnih sankcija, u oblasti pravosuđa ili uprave.

Član 17.

(Dužnosti upravnika)

Upravnik Zavoda organizira rad Zavoda, uskladuje rad organizacionih jedinica, nadzire pravilnost i zakonitost rada, predstavlja Zavod i vrši druge poslove za koje je nadležan po zakonu i drugim propisima.

Član 18.

(Drugi rukovodeći službenici)

Upravniku Zavoda u rukovođenju pojedinim oblastima rada pomažu rukovodeći službenici.

Član 19.

(Organizacione jedinice)

- (1) U Zavodu postoje organizacione jedinice koje se bave poslovima osiguranja, odgoja-tretmana, zdravstvene zaštite, radnog angažiranja pritvorenika i zatvorenika kao i općih i zajedničkih poslova.
- (2) Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji mogu se, u zavisnosti od potrebe i prirode poslova, osnovati i druge organizacione jedinice Zavoda u skladu s propisima o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave.
- (3) O pitanjima organizacije i načina rada organa za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera primjenjuju se propisi koji se odnose na organe uprave Bosne i Hercegovine, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 20.

(Organizacija tretmana zatvorenika)

- (1) S ciljem ostvarenja svrhe izvršenja kazne zatvora iz člana 130. ovog zakona, organizaciona jedinica Zavoda nadležna za tretman zatvorenika programira i koordinira odgojni rad i ispituje ličnost zatvorenika, izrađuje program tretmana za svakog zatvorenika, neposredno ili putem drugih organizacionih jedinica i stručnih instruktora prati rad i ponašanje zatvorenika u toku izdržavanja kazne zatvora, prikuplja i objedinjuje podatke i zapažanja stručnih instruktora, nastavnika i drugih lica koja neposredno rade sa zatvorenicima, o njihovom vladanju i ponašanju, analizira i proučava postignute rezultate i uticaj preduzetih odgojnih mjera, te, na osnovu postignutih rezultata, preduzima potrebne mjere i unapređuje odgojni rad u Zavodu, primjenjujući savremene oblike i metode rada.
- (2) Na poslovima odgoja radi potreban broj odgajatelja s odgovarajućom visokom školskom spremom, tako da na jednog odgajatelja dolazi, po pravilu, do 50 zatvorenika.
- (3) U Zavodu, po pravilu, postoji grupa stručnjaka za ispitivanje ličnosti i utvrđivanje programa tretmana zatvorenika (psiholog, pedagog, socijalni radnik, ljekar, diplomirani pravnik i drugi stručnjaci).
- (4) Radi stručnog osposobljavanja zatvorenika u Zavodu postoji potreban broj stručnih instruktora.
- (5) Odgajatelji, psiholozi, pedagozi, socijalni radnici, instruktori i drugi stručnjaci koji rade na realizaciji tretmana zatvorenika polažu stručni ispit.

Član 21.

(Zdravstvena služba)

- (1) Radi pružanja ljekarske pomoći pritvorenicima i zatvorenicima u Zavodu se organizira zdravstvena služba.
- (2) U Odjeljenju za lica ženskog spola postoji porodijski odjel i prikladne prostorije za djecu, radi omogućavanja kontakata zatvorenica ili pritvorenica sa svojom djecom u prikladnim uslovima za to.

Član 22.

(Administracija)

Obavljanje upravnih, pravnih, finansijskih, kancelarijskih, kadrovskih i općih poslova vrše službenici Zavoda, u skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Član 23.

(Uslovi za zapošljavanje ovlaštenih zavodskih službenika)

- (1) Lica koja se zapošljavaju u Zavodu na poslovima ovlaštenog zavodskog službenika, pored općih uslova za rad državnih službenika, treba da ispunjavaju zdravstvene i psihofizičke uslove propisane za policajce.

- (2) Zdravstvene i psihofizičke sposobnosti kandidata iz stava (1) ovog člana ocjenjuje zdravstvena ustanova koju odredi ministar pravde.
- (3) Provjera zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti ovlaštenih zavodskih službenika obavlja se jedanput godišnje.

Član 24.

(Prijem i uslovi za zavodskog službenika - pripravnika)

- (1) S ciljem postavljanja i izgrađivanja odgovarajućih standarda za ovlaštene zavodske službenike - službe osiguranja u zavodima, može se izvršiti prijem u službu osiguranja zavodskog službenika - pripravnika.
- (2) Lice koje se prima na rad u službu osiguranja kao zavodski službenik - pripravnik, pored uslova iz člana 23. ovog zakona za prijem na rad, mora da ispunjava i sljedeće posebne uslove:
 - a) da nije starije od 27 godina;
 - b) da ima srednju stručnu spremu;
 - c) da ispunjava zdravstvene i psihofizičke uslove propisane za policajce.

Član 25.

(Pripravnički staž, organizacija obrazovanja, obuke i stručnog ispita)

- (1) Lice koje se prvi put prima u službu osiguranja, prima se kao zavodski službenik - pripravnik na osnovu konkursa.
- (2) Pripravnički staž traje šest mjeseci.
- (3) Za stručno obrazovanje zavodskih službenika - pripravnika organizira se praktična obuka putem kurseva, seminara i drugih oblika obrazovanja na način i po programu koji utvrđuje ministar pravde.
- (4) Za vrijeme pripravničkog staža, pripravnik se kroz praktičan rad u Zavodu, na odgovarajućim poslovima i zadacima, osposobljava za samostalno obavljanje poslova i zadataka ovlaštenog zavodskog službenika, pod nadzorom upravnika i uz stručnu pomoć rukovodnih i drugih službenika Zavoda.
- (5) Pripravnik je dužan da u roku od tri mjeseca po isteku pripravničkog staža pristupi polaganju stručnog ispita za zvanje ovlaštenog zavodskog službenika.
- (6) Stručni ispit iz stava (5) ovog člana polaže se pred komisijom koju imenuje ministar pravde, shodno članu 37. ovog zakona.

Član 26.

(Raspoređivanje zavodskog službenika-pripravnika na poslove i zadatke ovlaštenog zavodskog službenika)

- (1) Zavodski službenik - pripravnik koji sa uspjehom ne završi praktičnu obuku ne može pristupiti polaganju stručnog ispita.
- (2) Zavodskom službeniku - pripravniku iz stava (1) ovog člana, kao i pripravniku koji nakon završene praktične obuke ne položi stručni ispit, prestaje rad u Zavodu.
- (3) Zavodski službenik - pripravnik koji položi stručni ispit raspoređuje se na poslove i zadatke ovlaštenog zavodskog službenika.

Član 27.

(Zapošljavanje za ovlaštenog zavodskog službenika, bez svojstva pripravnika)

- (1) Za ovlaštenog zavodskog službenika može se, bez svojstva pripravnika, primiti lice koje je radilo kao stražar u službi osiguranja u entitetskom kaznenopopravnom zavodu, sudski policajac, policajac ili drugi odgovarajući službenik izjednačen s ovlaštenjima navedenih zvanja, s tim da je dužno položiti stručni ispit iz dopunskih predmeta za zvanje ovlaštenog zavodskog službenika u roku od šest mjeseci od dana stupanja na rad.

- (2) Ispit iz stava (1) ovog člana polaže se pred komisijom iz člana 25. stav (6) ovog zakona, pod uslovima, načinu i programu koji utvrdi ministar pravde.
- (3) Licu koje ne položi stručni ispit iz dopunskih predmeta u roku iz stava (1) ovog člana prestaje rad u Zavodu.

Član 28.

(Praćenje i ocjena praktične obuke zavodskog službenika - pripravnika)

- (1) Praktičnu obuku zavodskog službenika - pripravnika prati i ocjenjuje komisija koja ima predsjednika i dva člana.
- (2) Komisiju iz stava (1) ovog člana osniva upravnik Zavoda od zaposlenih u Zavodu koji su stručni za poslove odgoja - tretmana i osiguranja.
- (3) Propise o načinu rada Komisije iz st. (1) i (2) ovog člana, programu stručnog obrazovanja, organizaciji i uslovima provođenja praktične obuke zavodskog službenika-pripravnika donosi ministar pravde u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 29.

(Nemogućnost nošenja oružja)

Zavodski službenik - pripravnik i lice iz člana 27. ovog zakona, ne smiju nositi oružje dok ne polože ispit iz člana 25. stav (6), odnosno člana 27. stav (2) ovog zakona.

Član 30.

(Ovlaštenja ovlaštenih zavodskih službenika)

- (1) Ovlašteni zavodski službenici i službenici Zavoda, koji rade na poslovima u neposrednom kontaktu sa zatvorenici, u pravima iz zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i drugim pravima po osnovu rada, izjednačavaju se sa sudskom policijom i policijom.
- (2) Zbog posebnih uslova rada i prirode poslova i zadataka sredstva za plaće iz stava (1) ovog člana osiguravaju se u uvećanom iznosu u odnosu na sredstva koja se osiguravaju za plaće drugih organa uprave.
- (3) Ministarstvo pravde vodi evidenciju o licima iz stava (1) ovog člana i izdaje im uvjerenja o vremenu provedenom na tim poslovima.
- (4) Na kojim radnim mjestima licima pripadaju prava iz stava (1) ovog člana utvrđuje ministar pravde.

Član 31.

(Smrt ovlaštenog zavodskog službenika na dužnosti)

- (1) Lice iz stava (1) člana 30. ovog zakona, koje u vršenju ili povodom vršenja službenog posla ili zadatka izgubi život, sahraniti će se o trošku Ministarstva pravde, u mjestu koje odredi njegova porodica.
- (2) Porodici koju je poginulo lice izdržavalo pripada jednokratna novčana pomoć u visini plaće koju je ostvarilo posljednjih šest mjeseci prije nastanka smrti.

4. Disciplinska odgovornost

Član 32.

(Povreda službene dužnosti)

- (1) Prilikom obavljanja službene dužnosti, službenici Zavoda disciplinski odgovaraju za povrede službene dužnosti utvrđene ovim i drugim zakonom, drugim propisom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.
- (2) Povrede službene dužnosti mogu biti lake i teške.
- (3) Kao teža povreda službene dužnosti smatra se naročito:
 1. zloupotreba službenog položaja i prekoračenja službenog ovlaštenja;
 2. povreda obaveze čuvanja službene tajne;
 3. nesavjesno vršenje službe;
 4. neopravdan izostanak s rada u neprekidnom trajanju dužem od tri dana;

5. nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje propisanih mjera usljed čega su nastale ili su mogle nastati štetne posljedice;
 6. svaka radnja ili propuštanje radnje kojom se onemogućava ili otežava pravilno i brzo funkcioniranje Zavoda;
 7. odbijanje izvršenja službenog zadatka;
 8. svaki odnos s pritvorenikom ili zatvorenikom koji je izvan propisanih zadataka i naređenja ministra pravde i upravnika Zavoda, a koji ne doprinosi normalnoj primjeni izvršenja kazne zatvora niti je vezan za odgoj pritvorenika i zatvorenika;
 9. nepristojno ponašanje u Zavodu ili izvan Zavoda koje nanosi očiglednu štetu ugledu Zavoda;
 10. povreda propisa o osiguranju od opasnosti od požara, eksplozije ili drugih elementarnih nepogoda;
 11. nemaran odnos prema povjerenoj imovini, uniformi, naoružanju i opremi;
 12. dolazak na rad u pijanom stanju ili upotreba alkohola ili drugog narkotičkog sredstva koje smanjuje sposobnost za obavljanje službenih zadataka;
 13. neovlašteno korištenje opreme i sredstava povjerenih za izvršenje službenih zadataka;
 14. nedostavljanje ili nepravovremeno dostavljanje izvještaja, isprava i podataka na zahtjev ovlaštenih organa ili organizacija;
 15. učestalo ponavljanje lakših povreda radnih obaveza i discipline, izvršenje radnje koja po Krivičnom zakonu predstavlja krivično djelo protiv službene dužnosti ili drugo krivično djelo kojim se nanosi šteta ugledu Zavoda.
- (4) Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji propisuju se lake povrede službene dužnosti.

Član 33.

(Disciplinski postupak za povrede službene dužnosti)

Ministar pravde donijet će Pravilnik o postupku koji se provodi u slučaju kada se službenik Zavoda tereti za kršenje službene dužnosti.

5. Posebne odredbe o službi osiguranja

a. Ovlašteni zavodski službenici

Član 34.

(Ovlašteni zavodski službenici - služba osiguranja)

- (1) Službu osiguranja u Zavodu vrše ovlašteni zavodski službenici.
- (2) Ovlašteni zavodski službenici osiguravaju Zavod, radilišta i prostorije u kojima se nalaze, borave i rade lica lišena slobode, čuvaju ta lica u Zavodu i izvan njega, održavaju unutrašnji red i disciplinu među licima lišenim slobode, sprovode ta lica i vrše druge poslove određene zakonom, propisima donesenim na osnovu zakona i općim aktima Zavoda.
- (3) U odjeljenju Zavoda za ženske pritvorenice i zatvorenice bit će zaposlen dovoljan broj ovlaštenih ženskih službenika.

Član 35.

(Dužnosti kada postoji opasnost po život)

Ovlašteni zavodski službenici dužni su vršiti poslove i zadatke i u slučaju kad je izvršenje tih poslova i zadataka povezano s opasnošću po njihov život.

Član 36.

(Ovlašteni zavodski službenici - uniforme i legitimacija)

- (1) Ovlašteni zavodski službenici su uniformirani.
- (2) Ovlašteni zavodski službenici imaju pravo na besplatnu uniformu i opremu za vršenje poslova osiguranja.

- (3) Ovlašteni zavodski službenici imaju posebnu službenu legitimaciju koja im služi za dokazivanje njihove službene funkcije.

- (4) Sadržaj i obrazac službene legitimacije propisuje ministar pravde.

Član 37.

(Oznake, službena zvanja itd.)

- (1) Oznaku i značku, boju i oznake vozila, uniformu, službena zvanja, oznake zvanja i uslove za sticanje službenih zvanja ovlaštenih zavodskih službenika utvrđuje ministar pravde.
- (2) Propise o načinu vršenja službe osiguranja, naoružanju i opremi, njihovim rokovima trajanja i naknadi kad se upropaste, organizaciji praktične obuke, načinu i programu polaganja stručnih ispita donosi ministar pravde.

Član 38.

(Stručno obrazovanje)

- (1) Ministarstvo pravde, u saradnji s entitetskim ministarstvom pravde, postavit će odgovarajuće standarde za svaku kategoriju zavodskih službenika i može organizirati kurseve, seminare, savjetovanja i druge oblike stručnog usavršavanja kako bi zavodski službenici zadovoljili date standarde.
- (2) Svaki zavod saradivati će s Ministarstvom pravde kako bi se osiguralo stručno obrazovanje službenika.

Član 39.

(Specijalizirana stručna obuka)

S ciljem što većeg razumijevanja problema i kulturnog porijekla zatvorenika stranih državljana te pomoći da oni uspješnije rješavaju sve svoje probleme u zavodu, upravnici zavoda treba razmotriti i rasporediti određeni broj zavodskih službenika na intenzivniji rad sa stranim zatvorenicima, te im u tom pravcu osigurati više specijaliziranu stručnu obuku, kao što su: učenje stranih jezika, kulture, običaja ili drugih pitanja koja se pojavljuju u vezi s određenom grupom zatvorenika stranih državljana.

b) Upotreba sredstava prinude i druga ovlaštenja ovlaštenih zavodskih službenika

Član 40.

(Upotreba sredstava prinude)

- (1) Sredstva prinude ovlašteni zavodski službenik može upotrijebiti protiv pritvorenika ili zatvorenika samo kada je to neophodno da se spriječi bjekstvo, fizički napad na osoblje ili druga lica, nanošenje povrede drugom licu, pružanje otpora prema zakonitom postupanju službenog lica, samopovređivanje ili prouzrokovanje materijalne štete od strane pritvorenika ili zatvorenika.
- (2) Upotreba sredstava prinude mora biti srazmjerna stepenu opasnosti i izazvanom riziku.

Član 41.

(Nošenje oružja od strane ovlaštenih zavodskih službenika)

- (1) Ovlašteni zavodski službenici mogu biti naoružani kada obavljaju dužnosti izvan Zavoda. Zavodski službenici ni pod kojim uslovima ne mogu biti naoružani unutar Zavoda.
- (2) Ne smiju nositi oružje ovlašteni zavodski službenici koji u proteklih šest mjeseci nisu prošli odgovarajuću obuku za korištenje tog oružja.

Član 42.

(Upotreba vatrenog oružja)

- (1) Pri vršenju službenih poslova, ovlašteni zavodski službenik može upotrijebiti vatreno oružje samo ako drugačije ne može da:
 1. zaštititi život ljudi;
 2. odbije neposredni napad kojim se ugrožava njegov život ili život službenih lica;